

EMD-bulletin

– nytt fra menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg

Nr. 1 År 2014 Dato 15. januar Utgiver Norsk senter for menneskerettigheter

Kategori 1-avgjørelser fra EMD: Desember

Article 8 – Right to respect for private and family life

1. Everyone has the right to respect for his private and family life, his home and his correspondence.

2. There shall be no interference by a public authority with the exercise of this right except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, public safety or the economic well-being of the country, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

NIKOLOVA AND VANDOVA v. BULGARIA

Date: 17/12/2014 **Application no.:** 20688/04

Articles: 6; 6-1; 6-2; 35; 35-1; 41

Conclusion: Remainder inadmissible; Violation of Article 6 - Right to a fair trial (Article 6 - Disciplinary proceedings; Article 6-1 - Public hearing); Violation of Article 6 - Right to a fair trial (Article 6 - Disciplinary proceedings; Article 6-1 - Public hearing); Non-pecuniary damage - award

The case concerned, mainly, the lack of publicity of the judicial proceedings and decisions concerning the dismissal on disciplinary grounds of a civil servant in order to preserve the confidentiality of certain documents in the file.

The Court reiterated that the mere presence of classified documents did not automatically justify the exclusion of the public from the proceedings, without assessing the necessity of the exclusion by weighing up the principle of the publicity of judicial proceedings against the imperatives of protecting the public interest. The Court was not convinced that the exclusion of the public was strictly

Norsk senter for menneskerettigheter

Redaktør **Anine Flaaten**

Redaksjonsassistent **Kari-Johanne Iversen**

Kontakt & abonnement info@nchr.uio.no

necessary for the preservation of the confidentiality of the documents concerned. In addition, where a court case involved handling classified information, there were techniques that enabled a certain publicity of the decisions to be ensured whilst preserving the secrecy of sensitive information. In the present case, the Court was not persuaded that the protection of confidential information in the file had made it necessary to restrict the publicity of all the decisions, especially over such a long period of time.

Norsk sammendrag på [Lovdata.no](http://lovdata.no)

PERİNÇEK v. SWITZERLAND

Date: 17/12/2014 **Application no.:** 27510/08

Articles: 10; 10-1; 10-2; 35; 41

Conclusion: Remainder inadmissible; Violation of Article 10 - Freedom of expression -{General} (Article 10-1 - Freedom of expression); Pecuniary damage - claim dismissed; Non-pecuniary damage - finding of violation sufficient

The case concerned the criminal conviction of Mr Perinçek for publicly challenging the existence of the Armenian genocide.

The Court found that Mr Perinçek, who during various conferences in Switzerland, had described the Armenian genocide as an “international lie”, had not committed an abuse of his rights within the meaning of Article 17 of the Convention. The Court underlined that the free exercise of the right to openly discuss questions of a sensitive and controversial nature was one of the fundamental aspects of freedom of expression and distinguished a tolerant and pluralistic democratic society from a totalitarian or dictatorial regime. The Court also pointed out that it was not called upon to rule on the legal characterisation of the Armenian genocide. The existence of a “genocide”, which was a precisely defined legal concept, was not easy to prove. The Court doubted that there could be a general consensus as to events such as those at issue, given that historical research was by definition open to discussion and a matter of debate, without necessarily giving rise to final conclusions or to the assertion of objective and absolute truths. Lastly, the Court observed that those States which had officially recognised the Armenian genocide had not found it necessary to enact laws imposing criminal sanctions on individuals questioning the official view, being mindful that one of the main goals of freedom of expression was to protect minority views capable of contributing to a debate on questions of general interest which were not fully settled.

Norsk sammendrag på [Lovdata.no](http://lovdata.no)

VILNES AND OTHERS v. NORWAY

Date: 05/12/2013 **Application nos.:** 52806/09 and 22703/10

Articles: 2; 2-1; 3; 8; 35; 41

Conclusion: Remainder inadmissible; Violation of Article 8 - Right to respect for private and family life (Article 8 - Positive obligations); No violation of Article 2 - Right to life (Article 2-1 - Life) (Substantive aspect); No violation of Article 8 - Right to respect for private and family life (Article 8 - Positive obligations); No violation of Article 3 - Prohibition of torture (Article 3 - Degrading treatment; Inhuman treatment; Positive obligations) (Substantive aspect); Pecuniary damage - claim dismissed; Non-pecuniary damage - award

The case concerned former complaints by divers that they are disabled as a result of diving in the North Sea for oil companies during the pioneer period of oil exploration (from 1965 to 1990).

As regards the applicants' complaints concerning the authorities' failure to prevent their health and lives from being put in jeopardy, the Court considered that the authorities had taken a wide range of measures in order to ensure the protection of divers' safety, thus complying with their positive obligations under Articles 2, 3 and 8. However, the Court also found that the authorities had failed to comply with their obligation under Article 8 to provide access to essential information enabling individuals to assess the risks to their health and lives. Indeed, although there had been a lack of scientific consensus regarding the long-term effects of decompression sickness, diving companies had been allowed to keep their respective diving tables secret merely in order to have a competitive advantage over other companies. Therefore, divers had been denied access to essential information on rapid decompression times and on the consequence that this could have on their health and safety. As a result, they had been unable to fully assess the risks involved and give their informed consent.

This case is of interest because it complements the Court's case-law on access to information under Articles 2 and 8, notably in so far as it establishes an obligation on the authorities to ensure that employees receive essential information enabling them to assess occupational risks to their health and safety.

Norsk sammendrag på [Lovdata.no](http://lovdata.no)

+ Nyttige lenker

- Hudoc: EMDs database over egne avgjørelser
- Lovdata: EMD-sammendrag på norsk
- Informasjon om klage til EMD
- Norsk senter for menneskerettigheters EMK-sider
- Norsk senter for menneskerettigheters bibliotek
- EMD-bulletins internettsider

Månedens utvalgte: Vilnes and others v. Norway

Fakta:

De syv klagerne var fem norske statsborgere, Vilnes, Muledal, Nesdal, Nygård og Jacobsen, én svensk statsborger, Lindahl og én islandsk statsborger, Hafsteinsson. Klagerne er blant 350 til 400 personer med varig tilknytning til Norge som deltok i dykkeoperasjoner for petroleumsindustrien i Nordsjøen under den såkalte pionértiden (1965–1990).

Det foregikk flere former for dykking i den aktuelle perioden. «Bouncedykking» foregikk ved dype og relativt kortvarige dykkearbeider, oftest kortere enn en time, gjerne ved hjelp av dykkerklokke og dekompresjonskammer oppe på overflaten. Dekompresjon innebar at trykket dykkeren ble utsatt for gradvis ble redusert for å unngå skader. Det var utarbeidet tabeller som anga hvordan dekompresjon skulle foregå etter et visst opphold på en viss dybde, såkalte dekompresjonstabeller. «Metningsdykking» ble igangsatt fra første halvdel av 1970-årene. Dykkeren ble da trykksatt i et kammersystem oppe på overflaten (for eksempel på en rigg, plattform eller dykkefartøy) til det trykk han skulle arbeide på før han ble sluset over til en dykkerklokke og firt ned til arbeidsstedet. Den totale arbeidsperioden ved metningsdykking - før dykkeren ble heist opp og sluset inn i trykkammeret - kunne vare dager eller uker.

Det ble etter hvert kjent at mange av nordsjødykkerne hadde fått helsemessige plager. De fleste av klagerne lider i dag av kronisk lungesykdom, encefalopati (hjerneskode), redusert hørsel og posttraumatisk stresslidelse. Langtidsstudier viste mulige sammenhenger mellom dykking og skader på sentralnervesystemet. I 2001 oppnevnte regjeringen en granskningskommisjon, Lossius-kommisjonen, som avga sin rapport i 2002 (NOU 2003:5). Kommisjonen konkluderte med at det var mye som talte for at staten hadde et rettslig og derfor også økonomisk ansvar for de skader som nordsjødykkerne hadde pådratt seg. I en etterfølgende stortingsmelding ble det lagt til grunn at det ikke forelå et rettslig ansvar for staten, men at Regjeringen uavhengig av dette opplevde en særskilt moralsk og politisk forpliktelse overfor pionerdykkerne. Det ble etter dette opprettet en særskilt kompensasjonsordning, som kom i tillegg til andre erstatningsordninger som tidligere var opprettet. Klagerne mente imidlertid at de hadde erstatningskrav som oversteg disse kompensasjonsordningene og anla søksmål mot staten for nasjonale domstoler i 2005. Behandling av den tredje til den syvende klagerens krav ble utsatt i påvente av utfallet i søksmålene anlagt av Vilnes og Muledal med flere. I dom av Oslo tingrett 10. august 2007 [TOSLO-2005-28758-3], ble staten dømt til å betale erstatning til både Vilnes og Muledal. Staten ble ansett ansvarlig etter reglene om ulovfestet objektivt ansvar. Det ble ikke funnet krenkelse av de anførte menneskerettighetene, blant annet etter EMK.

Lagmannsretten kom til et annet resultat i dom 28. november 2008 [LB-2007-159206-2] da den frifant staten. På samme måte kom Høyesterett i dom 8. oktober 2009 [HR-2009-1931-A], til at de forhold dykkerne hadde anført, hverken enkeltvis eller samlet skapte en tilstrekkelig nær tilknytning mellom staten og den skadevoldende virksomhet til at det kunne illegges ansvar etter det ulovfestede objektive ansvar. Videre forelå det ikke uaktsomhet hos tilsynsmyndighetene som kunne føre til arbeidsgiveransvar for staten. For det tredje forelå det heller ingen brudd på de påberopte

menneskerettighetskonvensjonene, herunder EMK artikkel 3 (forbud mot umenneskelig og nedverdiggende behandling), artikkel 8 (retten til respekt for privatliv) og artikkel 2 (retten til liv).

Anførsler:

Alle klagerne anførte at de har utviklet helseproblemer og nå er arbeidsuføre som følge av dykkearbeid i Nordsjøen, både «bouncedykking» (dype og kortvarige) og «metningsdykking» (av lengre varighet) samt, for tre av klagerne, også testdykking. Dette var ifølge klagerne et resultat av at myndighetene hadde sviktet i beskyttelsen av deres rettigheter i henhold til artikkel 2 og artikkel 8. De viste særlig til myndighetenes praksis med å gi dispensasjoner fra dykkereforskriftene som fastslo den maksimale lengden på en dykkers forsyningsslange (umbilical) samt fra den maksimale metningstiden, og at de gjorde det mulig for dykkerselskaper å bruke altfor raske dekompresjonstabeller, som forårsaket trykkfallsyke og bøyning av ledd («bends»). Klagerne anførte videre at staten mislyktes i å gi dem tilfredsstillende informasjon om risikoen forbundet med både dypdykking og testdykking. De første fire klagerne anførte også krenkelse av artikkel 3.

Staten imøtegikk klagerne anførsler.

Domstolens vurderinger:

Domstolen behandlet først anførselene om krenkelse av artikkel 2 og artikkel 8. Den fant innledningsvis at artikkel 2 kom til anvendelse og påpekte at den ved anvendelsen av denne bestemmelsen i den foreliggende sak måtte se hen til de generelle prinsipper utviklet i Domstolens rettspraksis og oppsummert i *Kolyadenko and Others v. Russia* (no. 17423/05 m.v., para. 157-161).

Domstolen bemerket at, bortsett fra alvoret av klagerne påstander i henhold til konvensjonen, var den foreliggende sak preget av en høy grad av kompleksitet og av en rekke uberegnelige faktorer. Ikke bare var fakta som det var klaget over omfattende og gikk langt tilbake i tid, men de angikk også et bredt spekter av påstått mangler fra myndighetenes side i forhold til å beskytte klagerne mot yrkesskader, som igjen reiste forhold av svært teknisk karakter. Domstolen viste etter dette til noen vurderinger gjort av Høyesterett, som den ønsket å legge til grunn som et utgangspunkt for sin videre behandling av saken etter konvensjonen. Høyesterett hadde blant annet påpekt at det måtte tas utgangspunkt i at dykking var en risikobetont aktivitet. Likevel, slik Høyesterett hadde fortsatt, var det klart at risikoen for nordsjødykkerne oversteg det de måtte være forberedt på. Da dykkingen fant sted, hersket det usikkerhet om de skadefølger som senere har materialisert seg. Under disse omstendigheter, kunne man dermed ikke legge til grunn at dykkerne hadde akseptert risikoen for senskader som da var ukjente for dem. Domstolen viste videre til at Høyesterett hadde slått fast at da det hadde vært myndighetenes oppgave i henhold til gjeldende regelverk å vurdere hvorvidt dykking kunne utføres på en sikker måte, hadde de vært aktivt involvert i saken og hadde vært i posisjon til å hindre at en gitt dykkeoperasjon fant sted.

På samme tid måtte det tas hensyn til den kunnskapen man var i besittelse av på den aktuelle tiden, da en vurdering av ansvar ikke burde være basert på etterpåklokskap. Domstolen presiserte at mens nasjonale domstoler hadde vurdert saken i henhold til nasjonal erstatningsrett, anså ikke Domstolen at den var nødt til å behandle i detalj graden av statens involvering i den aktuelle risikable virksomhet, da konvensjonsforpliktelsene uansett kom til anvendelse overfor «enhver aktivitet, offentlig eller ikke» (*Kolyadenko and Others v. Russia*).

Domstolen bemerket etter dette at i lys av den grundige prøvingen som var foretatt av nasjonale domstoler i tre instanser, og særlig hva gjaldt behandlingen av spørsmålet om ansvar i henhold til nasjonal erstatningsrett, ville Domstolen være forsiktig med å erstatte sin egen vurdering av fakta foran deres. Den listet etter dette opp en rekke forhold lagt til grunn av Høyesterett og lagmannsretten, som den ikke så noen grunn til å dra i tvil, blant annet: (i) at det gjeldende regelverket på det aktuelle tidspunktet viste at myndighetene hadde forsøkt å beskytte dykkernes sikkerhet på en ansvarlig måte og aktivt forbedre beskyttelsen av deres sikkerhet; (ii) at det statlig finansierte tilsynet ikke hadde vært organisert på en uansvarlig måte; (iii) at myndighetene i hovedsak hadde vært klar over nordsjødykkernes arbeidsforhold og krav om forbedringer men, på grunn av mangelfull rapportering, sannsynligvis ikke hadde hatt det fullstendige bilde av ulykker og andre uønskede hendelser; (iv) hva gjaldt kunnskapen man besatt på den aktuelle tiden, inkludert om senskadene av dykking og om de psykiske virkningene av ekstreme og livstruende situasjoner; (v) at den administrative dispensasjonspraksisen vedrørende metningstiden og lengden på forsyningslangen, og de relativt strenge reglene kombinert med en mild holdning til spørsmålet om dispensasjoner hadde vært utslag av en avveining, basert på det syn at kontrollen dermed ville bli bedre enn om reglene hadde vært liberale.

Domstolen gikk deretter over til anførselene relatert til testdykkene. Den bemerket at Høyesterett, etter en nærmere vurdering av blant annet Muledals anførsler vedrørende testdykkene, ikke fant grunnlag for å holde Arbeidstilsynet ansvarlig på grunn av uaktsomhet ved godkjenning av eller tilsyn med dykkene. Videre hadde Høyesterett heller ikke funnet myndighetene ansvarlige for brudd på artikkel 3 eller 8. Dykkerne hadde blitt informert om testdykkene på forhånd, testdykkene hadde blitt godkjent av de kompetente organer etter en grundig undersøkelse i henhold til relevante medisinske og etiske normer og retningslinjer, og i lys av informasjonen som var tilgjengelig på det aktuelle tidspunktet. Det var ikke noe som underbygget at senskadene Muledal hadde pådratt seg, skyldtes disse testdykkene. Domstolen fant etter dette ikke grunnlag for å komme til en annen konklusjon. Den fant heller ingen grunn til å betrakte anførselene fra Lindahl og Hafsteinsson annerledes i forhold til testdykkene de hadde deltatt i.

Har du
kommentarer
eller spørsmål?
Send mail til:
info@nchr.uio.no

Domstolen gikk så over til øvrige hendelser det var klaget over. Hva gjaldt Vilnes anførsler vedrørende hva han beskrev som myndighetenes fire handlinger eller unnlatelser i forhold til visse hendelser på dykkeskipene Arctic Surveyor i 1977 og Tender Comet i 1983, bemerket Domstolen at hans anførsler om at han ved den tidligere anledning hadde vært utsatt for alvorlig trykkfallsyke på grunn av for rask dekompressjon var ganske konkrete og rimelig klare. Tilsvarende gjaldt hans påstand om dekompressjonstabellene som ble brukt ved sistnevnte anledning. Domstolen ville derfor komme tilbake til disse forholdene under.

Domstolen fant imidlertid at de fleste eller alle av Vilnes øvrige anførsler om andre hendelser på Arctic Surveyor i 1977 var for vage i forhold til hva han mente hadde forårsaket dem, og i særdeleshet, i hvilken grad de var et resultat av noen av de spesifikke mangler som han kritiserte staten for, til at det var mulig for Domstolen å uttale seg om disse forhold. Det var ifølge Domstolen heller ikke klart i hvilken grad Vilnes hadde blitt personlig berørt av de forskjellige øvrige mangler på Tender Comet som han hadde kritisert i generelle ordelag. Sett fra vinkelen av statens positive

forpliktelser i henhold til artikkel 2 og 8, fant Domstolen etter dette at Vilnes anførsler i denne sammenheng var grunnløse.

Domstolen gikk etter dette over til å formulere en delvis konklusjon. Den bemerket at den så langt ikke så noen grunn til å være uenig i lagmannsrettens og Høyesteretts funn vedrørende Vilnes og Muledal. Domstolen tilføyde at den fant disse funnene like gyldige overfor de øvrige fem klagerne som hadde avventet utfallet av Vilnes og Muledals saker for nasjonale domstoler. Domstolen påpekte videre at det måtte tillegges vekt at det i henhold til nasjonal lovgivning var mulig å etablere erstatningsansvar, at Vilnes og Muledal hadde fått prøvet sine krav om erstatning i tre instanser, og at denne muligheten også var tilgjengelig for de resterende fem klagerne. Videre, uavhengig av nasjonal erstatningsrett, hadde den innklagede stat og Statoil satt opp spesielle kompensasjonsordninger der dykkere var berettigede til å søke om betydelige erstatningsbeløp, noe alle de syv klagerne hadde gjort med hell.

Basert på en helhetsvurdering av alle de ovennevnte hensyn, fant Domstolen å kunne legge til grunn at den innklagede stats myndigheter til en viss grad hadde strukket seg i sin innsats for å sikre beskyttelsen av dykkernes sikkerhet og helse ved å iverksette et bredt spekter av tiltak. Den kom dermed til at myndighetene i denne sammenheng hadde handlet på en måte som var i samsvar med sine positive forpliktelser både i henhold til artikkel 2 og artikkel 8. En enstemmig Domstol konkluderte følgelig med at det ikke forelå krenkelse av artikkel 2 og artikkel 8 i denne sammenheng.

Domstolen gikk deretter over til å vurdere anførselen om at staten hadde mislyktes i å gi klagerne tilfredsstillende informasjon om risikoen forbundet med dykkene. Domstolen påpekte at den ikke var overbevist om, som anført av myndighetene, at staten ikke bar noe ansvar for det faktum at dykkerselskapene fortsatte å bruke raske dekompresjonstabeller så lenge som de gjorde. Under hensyntagen til partenes argumenter og i lys av materialet som var fremlagt, fant Domstolen en stor sannsynlighet for at klagernes helse hadde forverret seg betydelig som følge av trykkfallsyke, blant andre faktorer. Denne situasjonen hadde antagelig blitt forårsaket av bruk av for raske dekompresjonstabeller. Domstolen påpekte i denne sammenheng, som også var bemerket av Høyesterett, at standardiserte tabeller ikke var tatt i bruk før i 1990, og at trykkfallsyke etter dette var svært sjelden. Etter Domstolen syn virket det dermed sannsynlig at dersom myndighetene hadde grepet inn tidligere for å hindre bruk av raske dekompresjonstabeller, ville de ha lyktes i å raskere fjerne hva som synes å ha vært en sentral årsak til den overdrevne risiko for klagernes sikkerhet og helse i denne saken.

Et innledende spørsmål var hvorvidt en slik unnlattelse skulle behandles etter artikkel 2.

Til dette bemerket Domstolen at siden kjernen i problemstillingen var knyttet til de helsemessige langtidsvirkningene av bruk av for raske tabeller, og ikke til plutselige endringer i trykket som kunne ha dødelig følge, var det mer hensiktsmessig å behandle forholdet etter statens positive forpliktelser under artikkel 8.

Hva gjaldt anvendelsen av artikkel 8, minnet Domstolen om at den siden *Guerra and Others v. Italy* [no. 14967/89] (19 februar 1998, Reports of Judgments and Decisions 1998-I) har stadfestet at det foreligger en positiv forpliktelse for staten til å gi adgang («access») til avgjørende informasjon som gjør den enkelte i stand til å vurdere farer for deres helse og liv. Domstolen bemerket deretter at denne forpliktelsen under visse omstendigheter også vil kunne omfatte en plikt til å yte («provide»)

slik informasjon. Domstolen avviste statens påstander om at offentlighetens rett til informasjon måtte avgrenses til risiko som allerede hadde materialisert seg og at den ikke gjaldt yrkesrisiko. Ved anvendelsen av de aktuelle prinsippene i den foreliggende sak, fant Domstolen at dekompresjonstabellene som ble brukt i dykkeoperasjonene med rette måtte anses som informasjon som var avgjørende for at dykkerne skulle være i stand til å vurdere de aktuelle helsefarene, i den forstand at dykk gjennomført i samsvar med tabellene måtte antas å være relativt trygge, mens dykk som ikke skjedde i samsvar med standardene for minimum dekompresjon måtte anses som usikre. Spørsmålet oppstod dermed om dykkerne, i lys av praksis knyttet til bruk av raske dekompresjonstabeller, fikk den nødvendige informasjonen for å være i stand til å vurdere risikoen for deres helse, og om de hadde gitt informert samtykke til å ta slike risikoer.

Basert på en helhetsvurdering av en rekke forhold, og da særlig myndighetenes rolle med å godkjenne dykkeoperasjonene og ivareta sikkerhetsaspektet ved slike operasjoner, så vel som mangelen på vitenskapelig konsensus på den aktuelle tiden om senvirkningene av dykkersyke og usikkerheten om disse forhold som eksisterte på den tiden, var en særlig varsom tilnærming påkrevet for å minimere faren for skader. Etter Domstolens syn ville det derfor ha vært rimelig om myndighetene hadde tatt forholdsregler for å sikre at selskapene sørget for full åpenhet om dykketabellene. Klagerne og øvrige dykkere skulle ha mottatt informasjon om forskjellene mellom tabellene, så vel som om myndighetenes bekymringer for deres sikkerhet og helse. Dette var ifølge Domstolen avgjørende informasjon som de trengte for å være i stand til å vurdere risikoen for deres helse og for å gi informert samtykke til den aktuelle risiko. Myndighetene kunne ifølge Domstolen ha sørget for slik informasjon, for eksempel i forbindelse med godkjenning av dykkeoperasjonene og i forbindelse med inspeksjoner. Dette kunne ifølge Domstolen ha bidratt til, på et tidligere tidspunkt, å avskaffe bruken av raske tabeller som et middel for bedrifter til å fremme sine egne kommersielle interesser, og ved å potensielt øke risikoen for dykkernes helse og sikkerhet. Ved å unnlate å gjøre dette hadde den innklagede stat ikke oppfylt sine forpliktelser til å sikre klagerens rett til respekt for sitt privatliv, i strid med artikkel 8.

Domstolen konkluderte etter dette med at det forelå en krenkelse av artikkel 8 ved at staten ikke hadde sørget for at klagerne mottok grunnleggende informasjon vedrørende dekompresjonstabeller som ville gjort dem i stand til å vurdere risikoen arbeidet innebar for deres helse og sikkerhet. Det var på dette punkt dissens med fem mot to stemmer. Etter å ha nådd denne konklusjonen, fant en enstemmig Domstol at det ikke oppstod noen separate forhold i henhold til artikkel 2 og det var derfor ikke behov for å vurdere dette nærmere i denne forbindelse.

Domstolen gikk deretter over til anførselen om krenkelse av artikkel 3. Hva gjaldt klagen fra Vilnes, viste Domstolen til sine funn ovenfor under artikkel 8 om at statens feil var begrenset til å gjelde unnlattelse av å gi tilgang til informasjon om risikoen ved bruk av raske dekompresjonstabeller. I lys av karakteren av denne unnlattelsen og i hvilken begrenset grad det var kunnskap om de langsiktige effektene av trykkfallsyke, fant ikke Domstolen at staten kunne bli holdt ansvarlig for umenneskelig og nedverdiggende behandling i forhold til Vilnes i strid med artikkel 3.

Når det gjaldt klagen fra Muledal, Lindahl og Hafsteinsson i henhold til artikkel 3, bemerket Domstolen at de relaterte seg til de samme fakta (vedrørende testdykking) som de som hadde blitt vurdert i sammenheng med artikkel 2 og 8 ovenfor. Domstolen henviste etter dette til sin

argumentasjon og konklusjon ovenfor og fant at det ikke forelå noen krenkelse av artikkel 3 i deres respektive saker. En enstemmig Domstol fant følgelig ingen brudd på artikkel 3.

Vilnes øvrige anførsler etter artikkel 14 og artikkel 2, ble henholdsvis avvist som åpenbart grunnløs og for manglende uttømming av nasjonale rettsmidler i henhold til artikkel 35(1) og (4).

I henhold til artikkel 41 om rimelig erstatning, ble klagerens krav om dekning av deres respektive økonomiske tap avvist, mens de ble tilstått 8000 euro hver for ikke-økonomisk skade. Klagerne fikk også tilstått saksomkostninger.

*

*

*